

POLITYKA ETYKI BADAŃ NAUKOWYCH

Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie w Londynie

1. Wprowadzenie

Polityka Etyki Badań stanowi ramy etyczne, w których będzie funkcjonował proces oceny etycznej na całym Uniwersytecie. W stosownych przypadkach należy również uwzględnić odpowiednie kodeksy etyki zawodowej w określonych dziedzinach.

Zgoda etyczna jest wymagana przed rozpoczęciem jakichkolwiek badań z udziałem ludzi lub ich danych osobowych.

W niniejszej polityce termin "naukowiec" odnosi się do pracowników i studentów oraz innych osób zaangażowanych w projekt badawczy prowadzony przez Uniwersytet, do których niniejsza polityka ma zastosowanie jako warunek przyznania im dostępu do pomieszczeń lub obiektów Uniwersytetu, niezależnie od tego, czy badania są prowadzone na terenie Uniwersytetu lub z wykorzystaniem jego obiektów.

2. Cele

Wspieranie kultury na Uniwersytecie, która obejmuje zasady określone w niniejszej polityce oraz zobowiązania zawarte w odpowiednich przepisach prawnych w celu ochrony praw, godności i dobra osób zaangażowanych w badania; zapewnienie wytycznych etycznych, które informują o wymogach prawnych i najlepszych praktykach, a także oferowanie stałego wsparcia i szkoleń dla pracowników i studentów w celu utrzymania wysokich standardów etycznych w ich badaniach; utrzymanie procesu przeglądu, który poddaje badania kontroli proporcjonalnej do ryzyka szkody lub niekorzystnego wpływu.

3. Cele strategiczne:

- Zapewnienie, że wszelka działalność badawcza z udziałem ludzi podejmowana na Polskim Uniwersytecie za Granicą w Londynie jest kontrolowana przez więcej niż jedną osobę w celu zapewnienia, że jest ona zgodna z ustalonymi standardami etycznymi.
- Zapewnienie nauczycielom akademickim doświadczenia w zakresie etycznej kontroli badań, a tym samym rozpowszechnianie wiedzy i dobrych praktyk w zakresie kwestii etycznych.
- ułatwienie skutecznego i szybkiego rozpatrywania wniosków badawczych w procesie kontroli.

4. Zasady i zobowiązania

Rygorystyczność:

Polski Uniwersytet na Obczyźnie w Londynie jest zobowiązany do zapewnienia, że jego działalność badawcza z udziałem uczestników ludzkich i danych osobowych jest prowadzona w sposób, który; szanuje godność, prawa i dobro wszystkich uczestników badań; minimalizuje ryzyko dla uczestników, badaczy i osób trzecich; odpowiednio zarządza danymi osobowymi; oraz maksymalizuje korzyść publiczną z badań.

Uniwersytet wypełnia to zobowiązanie poprzez:

- wymaganie, aby badania były projektowane i podejmowane (oraz, w stosownych przypadkach, pod wykwalifikowanym nadzorem) w sposób, który świadczy o zaangażowaniu w odpowiedzialność i jakość;
- ustanowienie odpowiednich standardów prowadzenia badań z udziałem ludzi i danych osobowych, zgodnych z obowiązującymi przepisami i najlepszymi praktykami;
- identyfikowanie i analizowanie wszystkich badań z udziałem ludzi i danych osobowych proporcjonalnie do poziomu ryzyka, niezależnie od tego, czy standardy etyczne tych badań są dodatkowo zabezpieczone przez inną uznaną procedurę zatwierdzania, np. procedurę krajowej służby zdrowia;
- zapewnienie zgodności badań z aktualnymi wymogami prawnymi, np. dotyczącymi ochrony danych;
- zapewnienie, że rozpowszechnianie wyników badań jest dokładne i właściwe.

Szacunek:

Uniwersytet jest zobowiązany do zapewnienia, że wszystkie badania z udziałem ludzi i danych osobowych przyczyniają się do dobra publicznego, a godność, prawa i dobro naukowców, uczestników badań i osób trzecich (które mogą obejmować członków rodziny, opiekunów, współpracowników lub szerszą społeczność) są szanowane.

Uniwersytet wypełnia to zobowiązanie poprzez:

- unikanie wyrządzania krzywdy osobom zaangażowanym w badania lub dotkniętym badaniami poprzez wczesną identyfikację i przemyślaną ocenę ryzyka;
- zapewnienie, że zgoda na udział w badaniach jest świadoma, ważna i udzielona dobrowolnie przed rozpoczęciem badań; zazwyczaj odbywa się to za pomocą arkusza informacyjnego dla uczestnika i podpisanego formularza zgody;
- respektowanie prawa uczestnika do wycofania się z badań w dowolnym momencie bez negatywnych konsekwencji; przestrzeganie poufności informacji dostarczonych przez uczestników oraz, gdzie będą stosowne, respektowanie ich anonimowości;
- przestrzeganie prawidłowych procedur ujawniania informacji odpowiednim organom w przypadku pracy z grupami szczególnie narażonymi, takimi jak dzieci lub osoby dorosłe wymagające szczególnej opieki.

Odpowiedzialność:

Uniwersytet jest zobowiązany do zapewnienia przywództwa w dziedzinie etycznego prowadzenia badań oraz do otwartego uczestnictwa w dyskusjach na temat kierunku badań i ulepszeń praktyki w tej dziedzinie.

Uniwersytet wypełnia to zobowiązanie poprzez:

- wnoszenie wkładu, słuchanie i odpowiadanie w debacie na temat kwestii, które badania z udziałem ludzi i danych osobowych mogą wnieść korzyści dla społeczeństwa;
- ścisłą współpracę z odpowiednimi grupami partnerskimi i agencjami rządowymi, aby być na bieżąco z rozwojem sytuacji i informować o polityce Wielkiej Brytanii;
- utrzymywanie otwartych i przejrzystych procedur dotyczących prowadzenia i przeglądu badań.

Edukacja, szkolenia i rozwój osobisty:

Uniwersytet jest zobowiązany do podtrzymywania i zachęcania naukowców do etycznego postępowania badawczego poprzez zapewnienie szkoleń wyposażających ich w umiejętności rozpoznawania potencjalnych zagrożeń oraz poprzez podnoszenie świadomości w zakresie polityki i procedur Uniwersytetu oraz obowiązków naukowców w zakresie pomocy Uniwersytetowi w wypełnianiu jego zobowiązań wynikających z odpowiednich przepisów.

Uniwersytet wypełnia to zobowiązanie poprzez:

- skuteczne komunikowanie polityki Uniwersytetu naukowcom i pracownikom pełniącym role związane z badaniami;
- promowanie świadomości najlepszych praktyk poprzez edukację i szkolenia;
- zapewnienie odpowiednich szkoleń dla osób podejmujących badania z udziałem ludzi i danych osobowych oraz dla osób odpowiedzialnych za ocenę etyczną takich badań, tak aby wiedza i umiejętności były aktualne;
- promowanie otwartości i integralności środowiska, które zachęca do współpracy i wczesnego informowania o potencjalnych zagrożeniach.

5. Proces przeglądu etycznego i zatwierdzania:

Formalna procedura ubiegania się o zgodę etyczną jest określona na stronie internetowej Uniwersytetu. Wymaga to od wnioskodawcy zapoznania się z Polityką Etyki Badań, wraz z Regulaminem Komisji Etycznej PUNO (uchwalonej w 2012 r.), a następnie złożenia drogą elektroniczną:

- formularz wniosku.
- Listę kontrolną oceny etycznej
- kopię propozycji badań.

Wniosek zostanie następnie przekazany Komisji ds. Oceny Etycznej Badań, w skład którego wchodzi trzech członków spośród pracowników akademickich posiadających odpowiednią wiedzę i doświadczenie, którzy dokonają przeglądu wniosku, potwierdzając jego zatwierdzenie, prosząc o dodatkowe informacje lub - w przypadku poważnych zastrzeżeń zespołu co do etyczności wniosku - wstrzymując zatwierdzenie. Decyzje podejmowane przez zespół są rejestrowane i odnotowywane w celu monitorowania.

Dla nauczycieli akademickich:

- Wszystkie propozycje badawcze będą składane jak wyżej przez indywidualnego badacza lub pracownika naukowego prowadzącego jakiegokolwiek wspólny projekt badawczy.

Dla doktorantów:

- Wszystkie propozycje badawcze będą składane jak wyżej przez doktoranta z potwierdzeniem od promotora, że rozważono kwestie etyczne i że spełniono również wszelkie dodatkowe wymagania organów zatwierdzających lub partnerów współpracujących.

W przypadku prac magisterskich:

- Wszystkie propozycje badawcze zostaną złożone jak wyżej przez doktoranta z potwierdzeniem od promotora, że rozważenie kwestii etycznych zostało dokonane.

W przypadku zadań podyplomowych (nie-dysertacji) i wszystkich zadań/dysertacji licencjackich:

- Wszystkie noty zadań obejmujące interakcję z uczestnikami ludzkimi lub ich danymi osobowymi (np. w wywiadach) powinny zostać rozpatrzone przez zespół ds. przeglądu etycznego badań, zanim zostaną przekazane studentom. W przypadku zadań określonych w specyfikacji modułu można ubiegać się o zgodę etyczną na cały okres przyznany podczas walidacji. W przypadku tych, które zmieniają się z roku na rok, o zgodę etyczną będzie musiał każdorazowo wystąpić prowadzący moduł.

- W przypadku, gdy student studiów magisterskich lub licencjackich zdecyduje się, za zgodą opiekuna modułu, na podjęcie indywidualnego projektu obejmującego interakcję z udziałem ludzi lub z ich danymi osobowymi, powinien uzyskać wcześniejsze zatwierdzenie etyczne komisję ds. przeglądu etycznego badań przez studenta przy wsparciu kierownika modułu.

6. Kryteria uwzględniane przez zespoły ds. oceny etycznej badań

Zgodnie z zasadami i zobowiązaniami określonymi w sekcji 4, zespoły będą analizować wnioski dotyczące badań pod względem:

- Celów projektu/korzyści dla uczestników/społeczeństwa
- planu i metody badawczej
- wyboru uczestników
- świadomej zgody
- Udziału grup szczególnie wrażliwych (jeśli dotyczy)
- Gromadzenie danych
- Analiza danych
- Przeprowadzenie analizy ryzyka (dla badacza, uczestników lub osób trzecich)
- Ochrona i bezpieczne przechowywanie danych
- Rozpowszechnianie

7. Odwołania

Naukowcy mogą odwołać się od decyzji komisji ds. oceny etycznej badań o odmowie wydania, zawieszeniu lub cofnięciu zgody etycznej na prowadzenie badań z udziałem ludzi lub danych osobowych, kontaktując się z prorektorem, który jest odpowiedzialny za działalność badawczą, który następnie powołuje zespół odwoławczy składający się z trzech członków zespołu ds. oceny etycznej, którzy nie byli zaangażowani w podejmowanie decyzji będącej przedmiotem odwołania. Naukowiec (wnioskodawca) zostanie również zaproszony na posiedzenie odwoławcze, ale odbędzie się ono bez względu na jego obecność. Odwołania należy składać w terminie dziesięciu dni roboczych od powiadomienia o wyniku.

Podpisano przez:

PUNO Powiernicy

Sekretarz Komisji bioetycznej: prof dr n. zdr. Grażyna Czubińska

Uchwalone przez: Senat PUNO

London, 14 października 2021

